

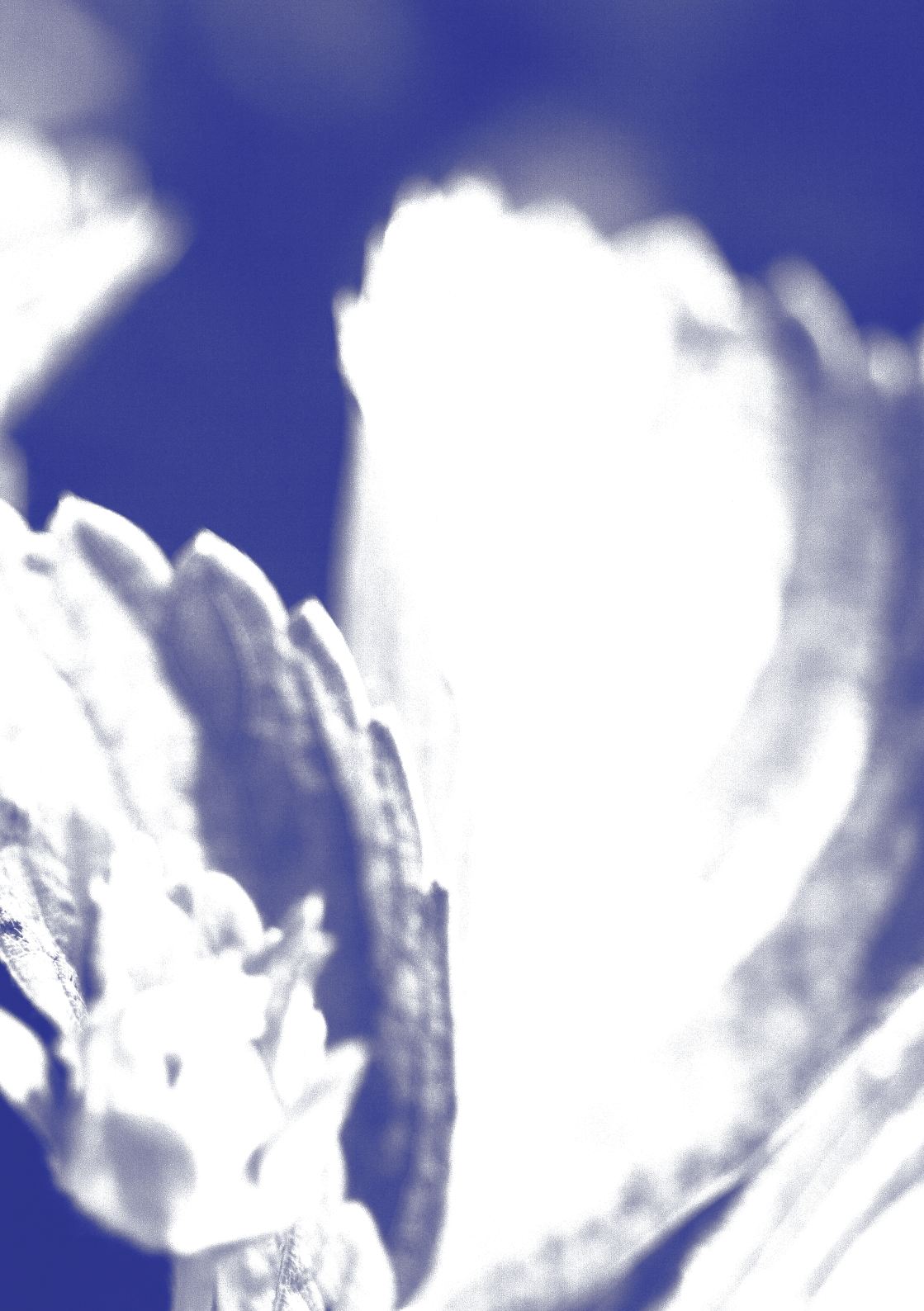

Relleu Coop

**Una bona opció per
transformar-se!**

LAUSANNE 1991
**Cooperatiu de
L'hostalot**

**La
Col·lectiva**

Què és La Col·lectiva?

La Col·lectiva és l'Ateneu Cooperatiu de L'Hospitalet de Llobregat i impulsa la generació d'activitat econòmica i ocupació laboral, des de la vessant cooperativa i en el marc de l'Econòmica Social i Solidària. Els Ateneus Cooperatius de Catalunya són un programa marc de la Generalitat de Catalunya de polítiques público-comunitàries de la Direcció General d'Economia Social i Solidària, el Tercer Sector i les Cooperatives.

Què és el relleu cooperatiu?

Quan parlem de relleu cooperatiu ens referim a aquell procés de continuïtat d'un projecte empresarial existent, que continuarà la seva activitat a través de la fórmula jurídica de la cooperativa.

Entenem les cooperatives com una bona opció d'organització empresarial alhora de promoure una economia sostenible tant a nivell social com ambiental. L'objectiu final és garantir la continuïtat de l'activitat econòmica i el manteniment dels llocs de treball. Així com enfortir el teixit econòmic del territori, contribuint a generar mercat social on l'economia estigui al servei de les persones.

Com funciona el programa Relleu Coop?

El programa Relleu Coop té per objectiu fomentar el relleu cooperatiu per a comerços i empreses locals en risc de tancament.

Funciona com un procés d'acompanyament a dues bandes. Per una banda s'ofereix, a aquelles persones que posseeixen un negoci, petita empresa, o comerç que volen finalitzar l'activitat econòmica, a trobar les persones que en poden fer un bon relleu i que poden en definitiva donar continuïtat a aquella activitat econòmica, en forma de cooperativa.

Per altra banda també pretén ajudar a persones, que estan en una situació laboral de risc i/o pèrdua del lloc de treball, oferint una opció laboral d'autoocupació o emprenedoria col·lectiva a través de la fórmula cooperativa com a organització empresarial òptima.

La proposta per tant és d'acompanyar el procés de tancament de l'organització empresarial prèvia i del naixement de la nova cooperativa com a continuïtat del negoci.

Relleu Coop, una bona opció per transformar-se!

Aquesta guia pretén ser una eina útil per fer aquesta transformació i proposa el model cooperatiu com un dels més òptims, tant per mantenir els llocs de treball com per a les persones empresàries i per a la comunitat en general. La proposta sorgeix del fet que hi ha un cert desconeixement del model cooperatiu tant entre els empresaris com els treballadors, especialment dels seus avantatges respecte de l'empresa convencional pel que fa als recursos de finançament, l'autonomia i la independència en la gestió, així com l'autoregulació i el règim horitzontal.

PRINCIPIS COOPERATIUS

L'economia al servei de les persones i la comunitat

ADHESIÓ VOLUNTÀRIA I OBERTA

No es pot fer cap mena de discriminació per motius de gènere, raça o condició social.

INDEPENDÈNCIA EN LA GOVERNANÇA

Les persones sòcies tenen total autonomia en les decisions que afecten a la cooperativa.

EDUCACIÓ, INFORMACIÓ I FORMACIÓ

Proveir als socis d'elements formatius i pedagògics per entendre com funciona la cooperativa.

INTERÈS PER LA COMUNITAT

Difondre els valors i les pràctiques cooperatives al territori, a la vegada que es relacionen amb altres projectes similars.

INTERCOOPERACIÓ

S'afavoreixen els processos de treball i coordinació amb altres cooperatives.

CONTROL DEMOCRÀTIC

Tothom té el mateix dret de vot a l'assemblea per controlar el devenir de la cooperativa.

PARTICIPACIÓ ECONÒMICA

Ha de ser equitativa per part de totes les persones a l'hora d'aportar el capital social.

CAUSES DE RELLEU

Els cinc supòsits més habituals sobre els quals plantejar una successió d'empreses o la continuïtat d'un negoci:

1. Jubilació, malaltia o defunció (traspàs)

Relleu en la propietat d'una empresa sanejada i viable econòmicament, motivada per causes de jubilació, malaltia o defunció de la persona propietària, que no compta amb relleu generacional que doni continuïtat al negoci. Davant d'aquests casos el relleu en forma de cooperativa esdevé una oportunitat de cessió del negoci a les persones treballadores.

Exemple

La Gavassenca, formatgeria de la Guingeta d'Àneu, al Pallars Sobirà.

“Un dels socis fundadors és David Gay, vinculat a l'Escola de Pastors de Catalunya, que va conèixer la Rosa i en Jesús quan estaven a punt de jubilar-se. En lloc de tancar l'establiment, van acabar acordant un traspàs perquè l'activitat continués amb saba nova. “Ara, com a cooperativa, ens encarreguem de tot el procés productiu: gestionem el ramat, tenim cura dels prats, elaborem artesanalment els formatges i els comercialitzem”, explica Gay. Porten les cabres als terrenys del Parc Natural de l'Alt Pirineu, segueixen criteris de ramaderia ecològica, ajuden a gestionar els boscos i afavoreixen la sobirania alimentària de les comarques pirinenques”.

2. Crisi d'activitat (traspàs o compra del negoci)

La recuperació d'empreses properes al tancament pot estar ocasionada per una situació de crisi del negoci, derivada de la conjuntura econòmica que travessa una empresa, ja sigui per la mala gestió del propietari o bé per factors externs, de tipus econòmic, legislatiu o d'altres.

En aquests casos resulta encara més important la realització d'un estudi de viabilitat per tal d'assegurar-se que l'opció de relleu en forma cooperativa és una opció real i recomanable per a les persones que reprenen l'activitat.

Exemple

L'any 2003, després de la mort del seu fundador Manuel Vaqué, la companyia va entrar en una gran crisi. Després d'un seguit d'operacions de compra i venda d'accions, es declara insolvent, el 2009, amb un deute de 24 milions, i s'acomiada els 105 treballadors.

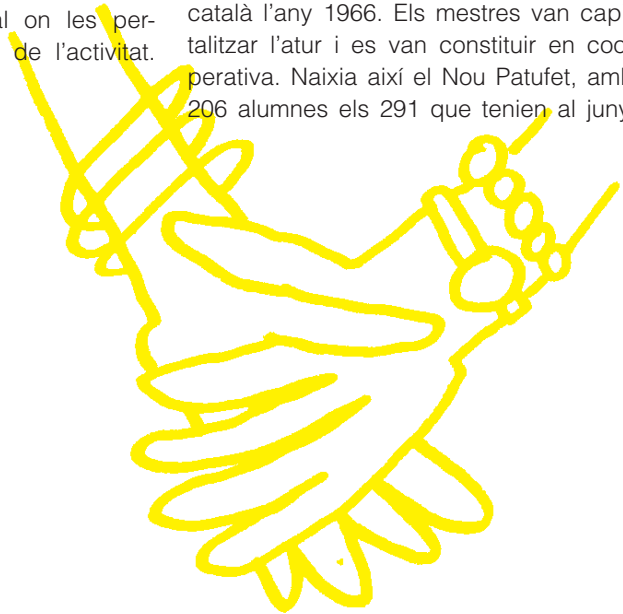
El 2014, un grup d'antics treballadors van crear la cooperativa **Inoxcrom SCCL**, no van poder comprar la fàbrica, com era la seva intenció, donat que es la va quedar una societat pel preu d'1 euro; però si la marca, sota el nom amb el qual actualment dissenyen i comercialitzen alguns models.

3. El/la propietària cooperativitza l'activitat o continuïtat en forma cooperativa

L'escenari de cooperativitzar l'activitat per part de la persona propietària pot ser una oportunitat per sumar capacitats i estratègia amb persones que coneixen l'empresa i el sector, i que volen assumir majors drets i deures en la continuïtat de l'activitat amb una estructura organitzativa horitzontal on les persones estan en el centre de l'activitat.

Exemple

L'antiga direcció de l'escola **El Patufet**, de caràcter familiar, va decidir traspasar el centre a La Salle, i va trencar així el caràcter aconfessional dels estudis. En assabentar-se de la situació, els professors, tot i que se'ls va assegurar que serien absorbits per la nova propietat amb totes les garanties laborals, van decidir arriscar-se i lluitar per conservar la identitat de l'escola, que va néixer laica i en català l'any 1966. Els mestres van capitalitzar l'atur i es van constituir en cooperativa. Naixia així el Nou Patufet, amb 206 alumnes els 291 que tenien al juny.

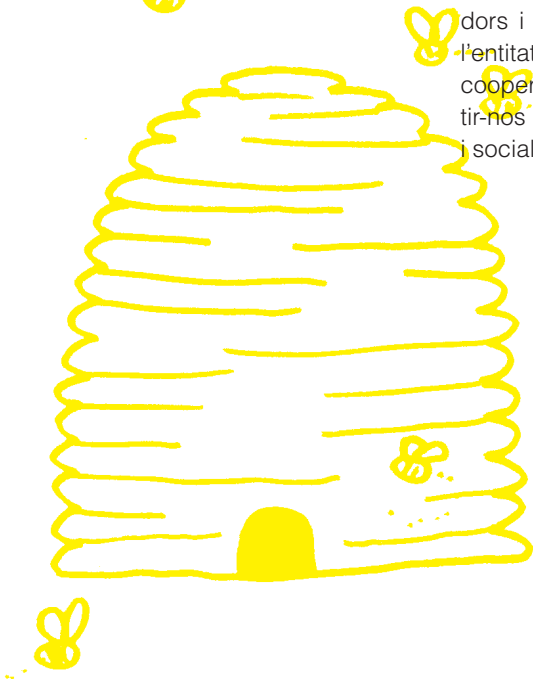
4. Projectes associatius que desenvolupen activitats amb una línia econòmica (transformació a cooperativa)

Una associació promou una cooperativa que professionalitza els serveis prestats, permetent separar correctament l'activitat purament associativa, l'objecte social de l'associació, de les activitats estrictament econòmiques que es puguin realitzar.

Exemple

CISEC es va constituir com a associació l'any 1992 per oferir serveis gratuïts d'informació i assessorament a estudiants.

Posteriorment i amb la implementació de les polítiques de joventut a les administracions locals, l'associació va començar a gestionar contractes i licitacions fent créixer l'entitat i obligant-la a assolir un alt grau de professionalització. L'any 2011, i amb la necessitat d'implicar als treballadors i democratitzar el funcionament de l'entitat, vam decidir transformar-nos en cooperativa amb la motivació d'enfortir-nos davant els nous reptes econòmics i socials.

5. Treballadores acomiadades inicien un nou projecte amb la mateixa activitat econòmica

Un grup de treballadores són acomiadades o finalitzen els seus contractes; i emprenen conjuntament una activitat al mateix sector, en forma de cooperativa. No prenen la forma jurídica de l'empresa anterior, però donen continuïtat a la seva feina d'aquesta manera.

Exemple

Sol é Vie és una empresa de serveis d'atenció a les persones de Perpinyà que, a finals de 2013, es va declarar en suspensió de pagaments. El juliol de l'any següent, 26 de les 31 treballadores van decidir recuperar l'empresa per constituir una societat cooperativa i participativa (SCOP) i van fer aportacions al capital social d'uns 20.000 euros per cap. Això els va permetre salvar 34 llocs de feina, un aspecte clau, tal com reconeixen les mateixes cooperativistes. En un context com el nord-català, amb un atur crònic i elevat, les treballadores defensen que les cooperatives són un bon antídote que genera ocupació.

Article publicat a Cruïlla (La Directa) per Carles Masià i Pablo Bonat el 12 de novembre de 2019.

Fases del Relleu Cooperatiu

1. VIABILITAT

Informació sobre l'estat del negoci i valoració de la viabilitat.

2. NEGOCIACIÓ D'EXPECTATIVES

Negociació d'expectatives de la propietat actual i compromisos entre la propietat i les futures persones sòcies per al traspàs de l'activitat.

3. CONFORMACIÓ DEL GRUP MOTOR

Identificació i conformació del grup de persones disposades a agafar el relleu del negoci constituïnt-se com a cooperativa.

4. PLANIFICACIÓ ECONÒMICA DE LA FUTURA ACTIVITAT

- Dissenyar el pla d'empresa.
 - Pla financer i gestió del capital social.
- Possibilitat de capitalització de la prestació d'atur i/o subvencions per a l'inici de l'activitat.
- Altres fonts de finançament.
 - Pla Comercial.
 - Sistemes de gestió i control de l'activitat.

5. PLANIFICACIÓ SOCIETÀRIA

- Identificació de drets i obligacions de les persones sòcies.
- El·laboració d'Estatuts Socials.
- Formació de les persones sòcies, tant pel que fa a coneixement del funcionament cooperatiu, com a gestió de l'activitat (condicions sociolaborals, organigrama, reglament de règim intern, etc).
- Sostenibilitat d'equips.
- Processos de participació i comunicació per a la gestió democràtica.

6. TRÀMITS DE CONSTITUCIÓ

- Certificat de denominació.
- Estatuts.
- Acta d'assemblea constituent.
- Certificat d'aportacions al compte corrent.
- Escripatures notariales.
- CIF provisional.
- Model 600.
- Sol·licitud d'inscripció al registre de cooperatives.
- Alta de les Activitats Econòmiques i de les obligacions fiscals a la Hisenda Espanyola.
- Alta a la Seguretat Social.
- CIF definitiu.

RECURSOS PER FINANÇAR LA TRANSFORMACIÓ

Els recursos aniràn en funció de cada cas concret, però a continuació enumerem els més importants:

- Capitalització de la prestació d'atur. Permet obtenir en un pagament únic l'import de la prestació d'atur per tal d'incorporar-se a una cooperativa i fer l'aportació de capital.
- Indemnitzacions per extinció relació laboral (Empresa o Fons de Garantia Salarial -FOGASA-).
- Subvencions per a la capitalització/finançament de cooperatives.
- Subvencions per a la incorporació de persones sòcies.

MARC LEGAL

El marc legal que regula els diferents aspectes d'un procés de relleu empresarial cap a la forma cooperativa, inclou les normatives següents:

- **Llei 12/2015** de Cooperatives de Catalunya.
- **Ley 20/1190** de Règim Fiscal de les Cooperatives.
- **Ley 31/2015** de Mesures de promoció del Treball Autònom i de l'Economia Social.
- **RD Legislativo 1/2010** Text Refós de la Llei de Societats de Capital.
- **Ley 3/2009** de Modificacions Estructurals de les Societats Mercantils.
- **Codi de Comerç**.
- **Ley 22/2003** Concursal.
- **RD Ley 11/2014** de Mesures Urgents en Matèria Concursal.
- **Ley 9/2015** de Mesures Urgents en Matèria Concursal.

Relleu Coop a la Xarxa d'Ateneus Cooperatius

La Col·lectiva s'enmarca, per tant, dins d'un projecte institucional d'àmbit català, promogut des de la Direcció General d'Economia Social, el Tercer Sector i les Cooperatives de la Generalitat de Catalunya i Aracoop, i amb un vinclement directe amb la Xarxa d'Economia Social de Catalunya, així com amb la Xarxa de Municipis per l'Economia Social i Solidària.

A Catalunya s'han creat un total de 14 Ateneus Cooperatius, interconnectats en xarxa. Lideren els Ateneus Cooperatius més de 120 entitats socials, cooperatives, administracions públiques, entitats locals i altres agents referents de l'ecosistema.

La Col·lectiva, Ateneu Cooperatiu de L'Hospitalet

Carrer Llobregat, 66, l'Hospitalet

suport@ateneulh.coop

www.ateneulh.coop

Promou

Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa
i Treball

economia
social
aracoop

Impulsat per

Amb el finançament de

